

АВТОМАТИЗАЦІЯ РОЗВ'ЯЗАННЯ СИСТЕМНИХ ЗАДАЧ

Викладач: к.ф.-м.н., доц. Кондрат'єва Наталія Олександрівна.

Кафедра: фундаментальної та прикладної математики, 1й корп. ЗНУ, ауд. 21-б (1^й поверх)

E-mail: nkondr100@gmail.com

Телефон: (061) 289-12-24 (кафедра), 289-41-11 (деканат)

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Комп'ютерні науки. Магістр				
Статус дисципліни		Вибіркова				
Кредити ECTS	5	Навч. рік	2021-2022 3 семестр	Рік навчання - 2	Тижні	11
Кількість годин	150	Кількість змістових модулів¹	8	Лекційні заняття – 20год Лабораторні заняття – 22год Самостійна робота – 108 год.		
Вид контролю	залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13801				
Консультації: <i>особисті</i> – щотижнево за розкладом (1 год.), I корпус, ауд. 21-б (1 ^й поверх); <i>дистанційні</i> – Zoom, за попередньою домовленістю.						
<i>Запис на консультації:</i> особисті повідомлення в Moodle						

ОПИС КУРСУ

Курс направлений на засвоєння студентами напряму підготовки «Комп'ютерні науки» основних теоретичних відомостей та практичних навичок з методології автоматизації моделювання та проектування систем, як підзадач загальних задач, які мають місце у різних областях людської діяльності та можуть бути описаними операційно, та які складають невід'ємну частину професійної освіти студента напряму підготовки «Комп'ютерні науки». Предметом вивчення навчальної дисципліни є сучасна методологія комп'ютерного моделювання як дисципліни, яка включає сукупність методологічних засобів, систему та процес автоматизації моделювання об'єктів різної фізичної природи, із застосуванням знань фундаментальних і природничих наук, системного аналізу та технологій моделювання, стандартних алгоритмів та дискретного аналізу при розв'язанні задач проектування і використання інформаційних систем та технологій. Теоретичні знання і практичні навички, надбанні при вивченні курсу, можуть бути корисними при написанні тез на науковій конференції, наукових статей та кваліфікаційної роботи.

Мета курсу – є надання систематичних знань студентам напряму підготовки «Комп'ютерні науки» з основних теоретичних положень та методів автоматизації моделювання, різних типів систем, що описують як матеріальні, так і абстрактні об'єкти дослідження; надання знань про методи формування вихідних систем (з семантикою та абстрактних) з чіткими та нечіткими даними та систем даних сумісних з визначеними типами вихідних систем; вивчення методів обробки даних, що представлені в системі даних з метою визначення оптимальних моделей за ступенем складності та ступенем нечіткості систем, про методи спрощення, проектування систем. Дисципліна розрахована на один семестр.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS). Детальна формула розрахунку – в рекомендаціях.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

1. на підставі ієрархічної організації систем моделювати системи по відношеннях між елементами;
2. оволодіти теоретичними знаннями щодо методів моделювання вихідних системи з чіткими, нечіткими, абстрактними змінними та параметрами;
3. проводити системний аналіз об'єктів проектування;
4. моделювати системи даних з семантикою, з абстрактними даними, як для чітких, так і для нечітких даних;
5. проводити обробку даних та визначати параметрично-інваріантні обмеження на змінні абстрактної системи;
6. проводити обчислювальні експерименти на моделях; застосовувати алгоритми моделювання задач індуктивного моделювання;
7. проводити аналіз, синтез і оптимізацію інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів;
8. оцінювати ступень недетермінованості модельованих систем;
9. визначати міри нечіткості та складності систем;
10. дотримуватися міжнародних принципів академічної доброчесності (research conduct) ;
11. писати тези наукових доповідей, грантові пропозиції і публічно презентувати їх.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **компетентностей**:

КЗ 1 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

КЗ 2 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

КЗ 3 Здатність до розуміння предметної області та професійної діяльності.

КС 11 Здатність до аналізу, синтезу і оптимізації інформаційних систем та технологій з використанням математичних моделей і методів.

КС 13 Здатність проводити обчислювальні експерименти, порівнювати результати експериментальних даних і отриманих рішень.

Програмні результати навчання:

ПР 2 Застосовувати знання фундаментальних і природничих наук, системного аналізу та технологій моделювання, стандартних алгоритмів та дискретного аналізу при розв'язанні задач проектування і використання інформаційних систем та технологій.

ПР 6 Демонструвати знання сучасного рівня технологій інформаційних систем, практичні навички програмування та використання прикладних і спеціалізованих комп'ютерних систем та середовищ з метою їх впровадження у професійній діяльності.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

1. Хусаїнов Д.Я., Харченко І.І., Шатирко А.В. Введення в моделювання динамічних систем: Навч. посібник . Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010,— 128 с
2. Клар Дж. Системология. Автоматизация решения системных задач. - М.: Радио и связь, 1990. - 544 с.

Презентації, завдання практичних та самостійних робіт, методичні рекомендації до виконання лабораторних та самостійних робіт, розміщені на платформі Moodle:
<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13801>

+ до кожного заняття рекомендуються додаткові джерела (див. Moodle).

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (max 60 балів):

Практичні роботи – 8 робіт, виконання і захист кожної оцінюється в 3 бали. Загалом **24 балів**.

Самостійні роботи – 8 робіт, виконуються самостійно, а складання кожної оцінюється в 3 бали. Загалом **24 бали**.

Частина практичних та самостійних робіт передбачає представлення їх на занятті. Якщо студент відмовляється представляти доповідь або матеріали, він отримує кількість балів меншу на 1 бал.

Поточні контрольні роботи – 2 тести по 6 балів кожен (проводяться на базі Moodle). Загалом **12 балів**.

Підсумкові контрольні заходи:

Залік складається з 3 запитань: 2 теоретичних та 1 практичного. Методичне забезпечення заліку: Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=13801>. Оцінювання: теоретичні запитання по 20 балів, практичне завдання – 20 балів. Загалом **40 балів**.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Самостійна робота №1	1-2 тиждень	3%
	Практична робота №1	1-2 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №1	6 тиждень	1%
Змістовий модуль 2	Самостійна робота №2	3 тиждень	3%
	Практична робота №2	3 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №1	6 тиждень	1%
Змістовий модуль 3	Самостійна робота №3	5 тиждень	3%
	Практична робота №3	5 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №1	6 тиждень	2%
Змістовий модуль 4	Практична робота №4	6 тиждень	3%
	Самостійна робота №4	6 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №1	6 тиждень	2%
Змістовий модуль 5	Практична робота №5	8 тиждень	3%
	Самостійна робота №5	8 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №2	11 тиждень	1%
Змістовий модуль 6	Практична робота №6	9 тиждень	3%
	Самостійна робота №6	9 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №2	11 тиждень	1%
Змістовий модуль 7	Практична робота №7	10 тиждень	3%
	Самостійна робота №7	10 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №2	11 тиждень	2%
Змістовий модуль 8	Практична робота №8	11 тиждень	3%
	Самостійна робота №8	11 тиждень	3%
	тестове завдання контрольної роботи №2	11 тиждень	2%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Два теоретичних завдання заліку		За розкладом	20%
Практичне завдання заліку		За розкладом	20%
Разом			100%

Критерії оцінювання:

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FХ	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1.			
Тиждень 1-2 Лекція	Особливості сучасного етапу розвитку науки про комп'ютерне моделювання системи. Основні підходи до дослідження та проектування систем. Системний аналіз об'єктів проектування. Концептуальна схема виділення та розв'язку системних задач. Комп'ютерне моделювання вихідної системи	Опитування на парі.	
Тиждень 1-2 Практичне заняття	Практична робота 1. Особливості сучасного етапу розвитку науки про комп'ютерне моделювання системи. Основні підходи до дослідження та проектування систем. Системний аналіз об'єктів	Побудова вихідної системи. Опитування на парі. Захист практичної роботи.	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
	проектування. Концептуальна схема виділення та розв'язку системних задач Комп'ютерне моделювання вихідної системи		
Тиждень 1-2 Самостійна робота студента	Самостійна робота студента №1 Особливості сучасного етапу розвитку науки про комп'ютерне моделювання системи. Основні підходи до дослідження та проектування систем. Системний аналіз об'єктів проектування. Концептуальна схема виділення та розв'язку системних задач. Комп'ютерне моделювання вихідної системи	Підготовка доповіді. Захист самостійної роботи	3
Змістовий модуль 2.			
Тиждень 3. Лекція	Комп'ютерне моделювання систем даних нейтрального та спрямованого типів з чіткими та нечіткими даними.	Опитування на парі.	
Тиждень 3 Практичне заняття	Практична робота 2. Комп'ютерне моделювання систем даних нейтрального та спрямованого типів з чіткими та нечіткими даними.	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3
Тиждень 3 Самостійна робота студента	Самостійна робота студента №2 Комп'ютерне моделювання систем даних нейтрального та спрямованого типів з чіткими та	Захист самостійної роботи.	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
	нечіткими даними.		
Змістовий модуль 3.			
Тиждень 4-5 Лекція	Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою нейтрального типу	Опитування на парі	
Тиждень 5 Практичне заняття	Практична робота 3. Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою нейтрального типу	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3
Тиждень 5 Самостійна робота студента	Самостійна робота №3 Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою нейтрального типу	Захист самостійної роботи.	3
Змістовий модуль 4			
Тиждень 6 Лекція	Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою спрямованого типу	Опитування на парі	
Тиждень 6 Практичне заняття	Практична робота 4. Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою спрямованого типу	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3
Тиждень 6 Самостійна робота студента	Самостійна робота №4 Комп'ютерне моделювання систем з поведінкою спрямованого типу	Захист самостійної роботи.	3
Тиждень 6 Контрольна робота	Контрольна робота №1	Тестування в Moodle	6
Змістовий модуль 5.			
Тиждень 7-8 Лекція	Комп'ютерне моделювання породжуючої системи з поведінкою нейтрального типу	Опитування на парі	
Тиждень 8 Практичне заняття	Практична робота 5. Комп'ютерне моделювання породжуючої системи з поведінкою	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
	нейтрального типу		
Тиждень 8 Самостійна робота студента	Самостійна робота №5 Комп'ютерне моделювання породжуючої системи з поведінкою нейтрального типу.	Підготовка доповіді та презентації. Захист самостійної роботи.	3
Змістовий модуль 6			
Тиждень 9. Лекція	Комп'ютерне моделювання породжуючої системи з поведінкою спрямованого типу	Опитування на парі	
Тиждень 9 Практичне заняття	Практична робота 6. Комп'ютерне моделювання породжуючої системи з поведінкою спрямованого типу	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3
Тиждень 9 Самостійна робота студента	Самостійна робота №6. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості та складністю	Підготовка доповіді та презентації. Захист самостійної роботи	3
Змістовий модуль 7.			
Тиждень 10 Лекція	Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за складністю. Методологічні відзнаки систем з поведінкою. Шенновська ентропія	Опитування на парі	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
МАТЕМАТИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
 Силабус навчальної дисципліни

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
Тиждень 10. Практичне заняття	Практична робота 7. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за складністю. Методологічні відзнаки систем з поведінкою. Шенновська ентропія	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3
Тиждень 10. Самостійна робота студента	Самостійна робота №7. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за складністю. Методологічні відзнаки систем з поведінкою. Шенновська ентропія	Підготовка доповіді та презентації. Захист самостійної роботи	3
Змістовий модуль 8.			
Тиждень 11 Лекція	Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості та складністю	Опитування на парі	
Тиждень 11 Практичне заняття	Практична робота 8. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості.	Опитування на парі. Захист практичної роботи	3

Тиждень і вид заняття	Тема змістового модулю	Контрольний захід	Кількість балів
	Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості та складністю.		
Тиждень 11 Самостійна робота студента	Самостійна робота №8. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості. Комп'ютерне моделювання множини систем з поведінкою упорядкованих за ступенем недетермінованості та складністю.	Підготовка доповіді та презентації. Захист самостійної роботи	3
Тиждень 11. Контрольна робота	Контрольна робота №2	Тестування в Moodle	6

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Книги:

1. Чуйко Г.П., Дворник О.В., Яремчук О.М. Математичне моделювання систем і процесів: Навч. посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2015. -244 с.
2. Хусаїнов Д.Я., Харченко І.І., Шатирко А.В. Введення в моделювання динамічних систем: Навч. посібник . Київ: Київський національний університет імені Тараса Шевченка, 2010,— 128 с.
3. Клир Дж. Системология. Автоматизация решения системных задач. - М.: Радио и связь, 1990. - 544 с.
4. Шеннон Г. Р. Имитационное моделирование систем // Искусство и наука / Пер. с англ. под ред. Е. К. Масловского. – М.: Мир, 1978. – 418 с.
5. Советов Б. Я., Яковлев С. А. Моделирование систем: Учеб. для вузов. — М.: Высш. шк., 2001. — 343 с.
6. Escobet, A., A. Nebot, and F.E. Cellier (2004), Visual-FIR: A New Platform for Modeling and Prediction of Dynamical Systems, Proc. SCSC'04, Summer Computer Simulation Conference, San Jose, California, pp.229-234.

7. Gusev A.A., Shvetsova N.A. The design of a goal-oriented information system for decision support. // Topical areas of fundamental and applied research IV. Vol.1. – North Charleston, USA, 2014. – pp. 134-137
8. Josep M. Mirats Tur and Rafael M. Huber Garrido. Fuzzy Inductive Reasoning Model-Based Fault Detection Applied to a Commercial Aircraft. SIMULATION 2000 75:188
9. Keen P.G.W., Scott Morton M. S. Decision support systems : an organizational perspective. Reading, Mass.: Addison-Wesley Pub. Co., 1978.
10. Li D., Cellier F.E. (1990). Fuzzy Measures in Inductive Reasoning, Proc. Winter Simulation Conference, New Orleans, LA, pp.527-538.
11. Mugica F. and Cellier F. Automated synthesis of a fuzzy controller for cargo ship steering by means of qualitative simulation. In Proc. ESM'94, European Simulation MultiConference, pages 523-528, Barcelona, Spain, 1994
12. Nebot A, Cellier FE, Vallverd M. Mixed quantitative/qualitative modeling and simulation of the cardiovascular system. Comput Methods Programs Biomed. 1998 Feb;55(2):127-55.
13. Потемкин А. Трехмерное твердотельное моделирование. – М.: Компьютер-Пресс, 2002. – 296 с.
14. Гулятьев А. Визуальное моделирование в среде MATLAB: Учебный курс – СПб: Питер, 2000. – 432 с.

Інформаційні ресурси

1. Швецова Н.А. СИСТЕМОЛОГИЯ В ОБРАЗОВАНИИ // Современные наукоемкие технологии. – 2008. – № 6 – стр. 93-94. URL: www.rae.ru/snt/?section=content&op=show_article&article_id=
2. FIR, Fuzzy Inductive Reasoning Toolbox – URL: <http://www.inf.ethz.ch/personal/fcellier/Soft/FIR.zip>.
3. Cellier F.E. FIR: MATLAB Toolbox for Qualitative Modeling and Simulation of Ill-defined Systems by Means of Fuzzy Inductive Reasoning - URL: http://www.inf.ethz.ch/personal/cellier/Res/Soft/FIR_engl.html.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальну практику використання методики комп'ютерного моделювання. Очікується, що і викладач, і студенти в аудиторії постійно застосовують методики комп'ютерного моделювання до задач різної фізичної природи. Будь ласка, беріть участь у дискусіях, навіть якщо соромитесь чи не впевнені у своїх знаннях!

Завдання мають бути виконані перед заняттями. Пропуски можливі лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. Накопичення відпрацювань неприпустиме! За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це *плагіат*. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтесь з викладачем. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну на пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу user123@gmail.com не приймаються!

---

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>